

Załącznik do Zarządzenia Dyrektora 10/2016 z dn. 21 października 2016r.

**PROCEDURA
OBSERWACJI ZAJĘĆ
W PRZEDSZKOLU NR 50 W RYBNIKU**

I. Podstawa prawna

1. *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015r. poz. 2156 oraz z 2016r. poz. 35, 64, 195 i 668)*
2. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r., poz. 1270)*
3. *Plan nadzoru pedagogicznego w Przedszkolu Nr 50 w Rybniku*

II. Zasięg obserwacji:

1. Obserwacji podlegają wszystkie formy zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych z dziećmi (w tym zajęcia dodatkowe).
2. Formy pracy z rodzicami wychowanków.
3. Zajęcia wszystkich nauczycieli, wychowawców i opiekunów.
4. Wszystkie grupy wychowanków .

III. Celem obserwacji jest:

1. Analiza rozwoju wiedzy, umiejętności i postaw wychowanków.
2. Gromadzenie informacji o pracy nauczyciela w celu dokonywania oceny jego pracy lub udzielania pomocy.
3. Inspirowanie i wspieranie nauczycieli w realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych.
4. Gromadzenie informacji w procesie ewaluacji i kontroli wybranych obszarów pracy przedszkola.
5. Podniesienie jakości pracy przedszkola.
6. Badanie realizacji programów nauczania i innych programów przyjętych do realizacji.
7. Badanie stopnia realizacji podstawy programowej.
8. Przestrzeganie praw dziecka.
9. Kontrola przestrzegania zapisów statutu przedszkola.
10. Realizacja wniosków i zaleceń Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.

IV. W przedszkolu prowadzone są obserwacje:

1. **Diagnostująca** - w przypadku diagnozy wybranych umiejętności wychowanków w danym roku szkolnym. Jest to obserwacja dzieci, ich wiedzy, umiejętności i postaw, służąca obserwacji aktywności (zachowań) dzieci na zajęciach, spowodowanych określonymi działaniami nauczyciela. Termin obserwacji diagnostującej ustala nauczyciel.
2. **Doradczo-doskonająca (wspomagająca)** - to obserwacja warsztatu pracy nauczyciela, sposobu planowania pracy, organizacji zajęć, wykorzystania środków dydaktycznych, indywidualizacji nauczania, motywowania dzieci do podejmowania wysiłku. Jej celem jest diagnoza mocnych i słabych stron pracy nauczyciela i pomoc w doskonaleniu umiejętności metodycznych obserwowanego nauczyciela. Problemowa - w przypadku prowadzenia ewaluacji w wybranym zakresie pracy szkoły.

3. **Oceniająca** - w przypadku nauczycieli podlegających procedurze oceny pracy w danym roku szkolnym lub podlegających procedurze oceny dorobku zawodowego za okres stażu w procesie awansu zawodowego.
4. **Kontrolna** - nie zapowiedziana, wynikająca z niepokojących symptomów lub skarg rodziców.

V. Szczegółowe cele, tematykę i harmonogram obserwacji na dany rok szkolny ustala dyrektor przedszkola i przekazuje do wiadomości nauczycielom do 15 września każdego roku szkolnego.

VI. Obserwację zajęć mogą prowadzić:

1. Dyrektor przedszkola.
2. Wicedyrektor.
3. Doradca metodyczny - na prośbę nauczyciela, lub na prośbę dyrektora i za zgodą nauczyciela.
4. Wizytator - w procesie ewaluacji zewnętrznej.
5. Opiekun stażu - zgodnie z ustalonym z nauczycielem odbywającym staż planem współpracy.

VII. Obserwacja (poza kontrolną i oceniającą) jest zapowiadana, a jej przebieg jest uzgadniany z nauczycielem podczas rozmowy przed obserwacją.

VIII. W przypadku zajęć, na których prezentowane są osiągnięcia uczniów, na obserwację mogą być zapraszani nauczyciele, inni uczniowie, rodzice (zajęcia otwarte).

IX. Obserwację poprzedza rozmowa, która odbywa się nie później niż trzy dni przed obserwacją. W trakcie takiej rozmowy:

1. Ustalone są szczegółowe cele obserwacji.
2. Nauczyciel wypełnia część arkusza zawierający temat, cele i przebieg zajęć, planowane metody i formy pracy, które będą podlegać obserwacji
3. Nauczyciel przekazuje osobie obserwującej dokumenty i informacje wynikające z rodzaju i celu obserwacji, dostarcza scenariusz lub konspekt zajęć.

X. W trakcie obserwacji nauczyciel musi posiadać dokumentację wynikającą z charakteru obserwowanych zajęć (dziennik zajęć, dziennik zajęć dodatkowych (specjalistycznych), miesięczny plan pracy, program nauczania).

XI. W trakcie obserwacji osoba obserwująca zajęcia w żaden sposób nie ingeruje w ich przebieg. Podczas obserwacji dyrektor lub inna osoba obserwująca zajęcia zapisuje spostrzeżenia w przygotowanym arkuszu obserwacji.

XII. Obserwacja zakończona jest rozmową, która odbywa się w ciągu trzech dni od dokonanej obserwacji. Podczas rozmowy nauczyciel dokonuje samooceny przeprowadzonych zajęć, tj.:

1. ustosunkowuje się do wykonania ostatnich zaleceń;
2. analizuje przygotowanie się do zajęć;
3. ustosunkowuje się do przebiegu i wyników zajęć;
4. ocenia stopień osiągnięcia celów i swoją rolę na zajęciach;
5. analizuje dostrzeżone sukcesy, a także niedociągnięcia, błędy, trudności, niepowodzenia, określa ich przyczyny.

XIII. Dalsze omawianie obserwowanych zajęć polega na:

1. Wskazaniu mocnych stron zajęć.
2. Omówieniu słabych stron zajęć.
3. Sformułowaniu wspólnych wniosków.
4. Ustaleniu ewentualnych działań doskonalących i terminu ich realizacji.
5. Podpisaniu przez nauczyciela i osobę obserwującą zajęcia arkusza obserwacji.

XIV. Po rozmowie obserwujący ustala z nauczycielem treść zapisów, jakie znajdują się w arkuszu obserwacji zajęć w części dotyczącej uwag/zaleceń i ustalane są dalsze działania zmierzające do korygowania błędów. Nauczyciel wymienione w arkuszu zalecenia realizuje w możliwie najkrótszym czasie lub terminie określonym przez obserwującego.

XV. Arkusze obserwacji dobierane są w zależności od rodzaju hospitacji i mogą ulegać zmianom. Z arkuszem obserwacji nauczyciel zostaje zapoznany w trakcie rozmowy przedhospitacyjnej.

XVI. Dokumentacja obserwacji ma charakter służbowy i jest przechowywana przez dyrektora szkoły. Nauczyciel ma prawo wglądu w dokumentację dotyczącą jego zajęć.

XVII. W sprawach nieuregulowanych procedurą ostateczną decyzję podejmuje dyrektor przedszkola.

XVIII. Procedura Wprowadzona Zarządzeniem Dyrektora nr 7/2016 z dnia 21 października 2016r. obowiązuje od 01 listopada 2016 roku.

Załączniki :

1. Arkusz obserwacji i rozmowy przed i po obserwacyjnej zajęć integracyjnych z rodzicami
2. Arkusz obserwacji uroczystości przedszkolnej
3. Arkusz obserwacji zebrania z rodzicami
4. Arkusz obserwacji diagnozującej
5. Arkusz obserwacji zajęć dydaktycznych/otwartych

1. Arkusz rozmowy przedobserwacyjnej i obserwacji zajęć integracyjnych z rodzicami

Rozmowa przedobserwacyjna

1. Imię i nazwisko nauczyciela.....
2. Data rozmowy:.....
3. Data obserwacji zajęć:
4. Grupa wiekowa.....
5. Temat zajęcia.....
6. Informacje nauczyciela o grupie.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Planowane formy pracy.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Planowane metody pracy

.....

.....

.....
.....

9. Formułowanie celów.....

.....
.....
.....
.....

10. Cel obserwacji.....

.....
.....

Obserwacja zaplanowanych działań

Elementy obserwacji	Skala ocen					Uwagi
	2	3	4	5	6	
1. Dostosowanie zadań do możliwości dzieci, (indywidualizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego)						
2. Poziom zaangażowania dzieci (zdyscyplinowanie)						
3. Wdrażanie do samodzielności						
4. Poziom zaangażowania rodziców						
5. Tempo pracy						

6. Elementy pracy wychowawczej						
7. Prawidłowość toku zajęć						
8. Organizacja zajęć						
9. Wykorzystanie pomocy (estetyka i atrakcyjność pomocy)						
10. Stosowanie metod twórczych, aktywizujących dzieci i rodziców,						
11. Wykorzystanie technologii informatycznej						
12. Postawa nauczyciela formułowanie pytań.						
13. Ewaluacja zajęć						

Skala ocen:

2- negatywna

5- bardzo dobra

3- dostateczna

6- wyróżniająca

4- dobra

Rozmowa poobserwacyjna

1. Data rozmowy:

2. Samoocena nauczyciela:

.....
.....
.....
.....

3. Uwagi poobserwacyjne, spostrzeżenia obserwującego:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Zalecenia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

podpis nauczyciela

.....

podpis dyrektora

2. Arkusz obserwacji uroczystości przedszkolnej

Rodzaj/nazwa imprezy/uroczystości	
Nauczyciel przygotowujący imprezę/uroczystość	
Dzieci biorące udział w uroczystości/imprezie	
Termin i miejsce odbycia uroczystości/imprezy	
Odbiorcy - uczestnicy	
Uroczystość/impreza wynika z kalendarza imprez szkolnych/z inicjatywy n-li organizatorów	

Uwagi i spostrzeżenia z przebiegu uroczystości/imprezy

Elementy podlegające ocenie/obserwacji	poziom bardzo wysoki	poziom dobry	poziom dostateczny	poziom niski
Przygotowanie organizacyjne				
Jakość i zawartość merytoryczna				
Zaangażowanie dzieci				
Zaangażowanie nauczycieli				
Estetyka i wyraz artystyczny				
Wystrój wnętrza, estetyka rekwizytów				

WNIOSKI, ZALECENIA I REKOMENDACJE:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Data i podpis nauczyciela:

Data i podpis dyrektora prowadzącego obserwację:

3. ARKUSZ OBSERWACJI ZEBRANIA Z RODZICAMI

Imię i nazwisko nauczyciela	
Imię i nazwisko obserwującego	
Data obserwacji	
Temat przewodni zebrania	

CEL: PRACA NAUCZYCIELA WYCHOWAWCY - SPOSÓB I EFEKTYWNOŚĆ PROWADZENIA ZEBRANIA Z RODZICAMI

KRYTERIUM: Zebranie prowadzone w sposób przemyślany, aktywny, z konkretnym celem i efektami

OBIEKT: Nauczyciel, rodzice

Uwagi i spostrzeżenia z przebiegu zebrania				
Elementy podlegające ocenie/obserwacji	poziom bardzo wysoki	poziom dobry	poziom dostateczny	poziom niski
• Planowanie zebrania				
• Przygotowanie sali				
• Treści przekazywane rodzicom (<i>materiały przygotowane przez nauczyciela</i>)				
• Sposób komunikowania się z rodzicami (<i>werbalnie, niewerbalnie</i>)				
• Reagowanie rodzica na komunikaty				
• Reagowanie nauczyciela na komunikaty przekazywane od rodziców				
• Sposób prowadzenia ewentualnej dyskusji				
• Sposób rozwiązywania ewentualnych problemów (<i>dochodzenie do konsensusu</i>)				
• Formułowanie wniosków i planowanie dalszych działań (<i>wspólnie</i>)				

ZALECENIA I REKOMENDACJE:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Data	Podpis nauczyciela	Podpis dyrektora prowadzącego obserwację

4. Arkusz obserwacji osiągnięć dzieci (rozmowa przed i po obserwacyjna)

Data rozmowy przed obserwacyjnej:

Data obserwacji.....

Cel obserwacji:.....

.....

Imię i nazwisko nauczyciela

Grupa.....

Temat zajęcia.....

Cele ogólne zajęć:

.....

.....

Cele szczegółowe, operacyjne, dziecko

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

7.....

Planowane formy pracy:

.....

.....

.....

Planowane metody pracy (w tym aktywizujące):

.....

.....

.....

Pomoce dydaktyczne (w tym audiowizualne):

.....

.....

.....

Literatura:

.....

.....

.....

WYNIKI OBSERWACJI:

Lp.	Obserwowane zachowania, umiejętności, zdobyta wiedza	Spostrzeżenia nauczyciela			Spostrzeżenia dyrektora		
		Umiejętności, wiedza			Umiejętności, wiedza		
		Zdobyte, utrwalone	Opanowane częściowo	Nie opanowane w stopniu zadawalającym	Zdobyte, utrwalone	Opanowane częściowo	Nie opanowane w stopniu zadawalającym

Data rozmowy po obserwacyjnej

Spostrzeżenia i uwagi nauczyciela:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Spostrzeżenia i uwagi dyrektora:

.....

.....

.....

.....

Uwagi co do dalszych działań nauczyciela, ustalone wspólnie z dyrektorem:

.....

.....

.....

Mocne strony dzieci:

.....

.....

.....

.....

Słabe strony dzieci:

.....

.....

.....

.....
podpis nauczyciela

.....
podpis dyrektora

5. Arkusz rozmowy przedobserwacyjnej i obserwacji zajęć dydaktycznych/otwartych

Rozmowa przedobserwacyjna

1. Imię i nazwisko nauczyciela.....
2. Data rozmowy:.....
3. Data obserwacji zajęć:
4. Grupa wiekowa.....
5. Temat zajęcia.....
6. Informacje nauczyciela o grupie.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Planowane formy pracy.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Planowane metody pracy

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11. Formułowanie celów.....

.....

.....

.....

.....

.....

12. Cel obserwacji.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13. Obserwacja zaplanowanych działań

Elementy obserwacji	Skala ocen					Uwagi
	2	3	4	5	6	
1. Dostosowanie zadań do możliwości dzieci,						
2. Indywidualizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego)						
3. Poziom zaangażowania						

dzieci(zdyscyplinowanie)						
4.Wdrażanie do samodzielności						
5. Tempo pracy						
6. Elementy pracy wychowawczej						
7. Prawidłowość toku zajęć						
8. Organizacja zajęć						
9.Wykorzystanie pomocy (estetyka i atrakcyjność pomocy)						
10. Stosowanie metod twórczych, aktywizujących dzieci						
11.Wykorzystanie technologii informatycznej						
12.Postawa nauczyciela, formułowanie pytań.						
13.Ewaluacja zajęć						

Skala ocen:

2- negatywna

5- bardzo dobra

3- dostateczna

6- wyróżniająca

4- dobra

14. Rozmowa poobserwacyjna

Data rozmowy:

Samoocena nauczyciela:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Uwagi poobserwacyjne, spostrzeżenia obserwującego:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Zalecenia:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

podpis nauczyciela

.....

podpis dyrektora